

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i metropolit,
veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Uvodna riječ na otvorenju 53. Teološko-pastoralnoga tjedna

Zagreb - Šalata, 22. siječnja 2013. godine.

1. Radosna srca pozdravljam sve sudionike i goste 53. Teološko-pastoralnog tjedna koji se održava u *Godini vjere* na temu: »Vjera u Boga Spasitelja danas«. Želim dobrodošlicu svim biskupima, prezbiterima, đakonima, redovnicima i redovnicama te Kristovim vjernicima laicima koji su - iz različitih dijelova Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srijema, Bačke i Boke Kotorske, kao i iz raznih zemalja Europe i svijeta - došli u Zagreb na ovaj jedinstveni skup Katoličke Crkve u hrvatskom narodu.

Posebno pozdravljam kardinala Vinka Puljića, nadbiskupa i metropolita vrhbosanskog te mu ponovno izričem srdačne čestitke prigodom imendana koji upravo danas slavi. Srdačno pozdravljam mons. Alessandra D'Errica, apostolskog nuncija u Hrvatskoj, koji je u tom svojstvu prvi put na zagrebačkom Tjednu. Posebni pozdrav upućujem svim nazočnim nadbiskupima i biskupima te višim redovničkim poglavarima i poglavaricama kao i predstavnicima sestrinskih Crkava, kršćanskih zajednica i drugih religija.

S posebnim poštovanjem pozdravljam veleučenog gospodina rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Aleksu Bjeliša, i veleučenog gospodina rektora Hrvatskog katoličkog sveučilišta prof. dr. sc. Željka Tanjića, predstavnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti glavnog tajnika

akademika Pavla Rudana te sve predstavnike akademskih zajednica u Zagrebu. Izraze poštovanja i dobrodošlice na ovaj značajni skup izražavam predstavnicima državnih vlasti, gradonačelniku Zagreba gospodinu Milanu Bandiću, kao i svim gostima.

2. Ove nas godine okuplja tema: »Vjera u Boga Spasitelja danas«. Papa Benedikt XVI. u knjizi »Isus iz Nazareta« u svoj jasnoći postavlja iznenađujuće pitanje: »Što je (...) Isus zapravo donio?« I odgovara: »Donio je Boga: sada poznajemo njegovo lice, sada ga možemo zazivati. Sada poznajemo put kojim mi kao ljudi trebamo ići u ovome svijetu. Isus je donio Boga, a time i istinu o našem 'kamo' i 'odakle' (...). Samo zbog tvrdoće srca mislimo da je to premalo. Da, Božja je moć tiha u ovome svijetu, ali to je prava, trajna moć. Uvijek nam se iznova čini kao da je Božja stvar u trajnoj smrtnoj borbi. No ona se uvijek iznova pokazuje kao ono što je uistinu postojano i spašavajuće. Sva su kraljevstva svijeta (...) u međuvremenu propala (...). No, Kristova slava, ponizna i na patnju spremna slava njegove ljubavi, nije propala i ne će propasti«. ¹

Za čovjeka je stoga pitanje Boga središnje i odlučujuće pitanje. U posljednjim desetljećima, uz radost vjerovanja i njezinu bitnu važnost za život ljudi, uzelo je maha, kako bi rekao Benedikt XVI., i stanovito duhovno 'opustošenje', što bi značilo život bez Boga. U današnjoj postmodernoj kulturi u pojedinim područjima primjećujemo neki čudni zaborav Boga, koji nameće privid da se sve može i bez Njega, ali istodobno postoji osjećaj

¹ Joseph RATZINGER - BENEDIKT XVI., Isus iz Nazareta, Vebum, Split, 2007., str. 61.

frustracije i nezadovoljstva, mnogih i s mnogima. Uz taj zaborav svjedoci smo i svojevrsnog procvata religioznosti, ali uz radost iskrenog otkrivanja vjere, uočavamo da religija nerijetko postaje poput potrošačkog proizvoda, što će reći da se odabire ono što je ugodno.

Naime, 'kriza Boga', koja u naše vrijeme uzima maha, rađa dubokom 'krizom čovjeka', jer je odnos čovjeka s Bogom određujući za čovjekov odnos sa samim sobom i sa svijetom. Isključujući Boga iz svog života, čovjek sam sebi ostaje nerazrješivom zagonetkom. Romano Guardini glede toga kaže: »Samo tko poznaje Boga, poznaje i čovjeka«.

3. Sveti Otac uporno naglašava da je velika zadaća Crkve iznova osvijetliti prvenstvo Boga, istinu da Bog postoji, da nas se Bog tiče i da nam daje odgovore na životna pitanja. Kada čovjek odstrani Boga iz svog života sam čovjek gubi svoje ljudsko dostojanstvo. Benedikt XVI. u *Caritas in veritate* pojašnjava: »Čovjek bez Boga ne zna kamo ide, a još je manje sposoban razumjeti tko je on sam (...). Čovjek nije sposoban sam upravljati vlastitim razvojem, budući da sam od sebe ne može utemeljiti istinski humanizam (...). Humanizam koji isključuje Boga nehumani je humanizam«, kaže Benedikt XVI.²

Vjera u Boga potvrđuje se u našem zajedničkom zauzimanju za čovjeka, ali ne vjera u nekog bilo kakvog Boga, nego vjera u Boga koji se objavio u Isusu Kristu. Zbog toga Papa neumorno ukazuje na sve oblike laicizma koji nastoje isključiti Boga iz javnog života, služeći se negativnom

² BENEDIKT XVI., *Caritas in veritate*, 78.

tolerancijom. Ta negativna tolerancija zapravo sve više vodi k netolerantnom zahtjevu neke nove, kvazi religije, koja tvrdi da ima opću vrijednost jer je razumna. Tako se u mnogim slučajevima danas u ime tolerancije zanemaruje tolerancija.

4. I u našoj hrvatskoj suvremenosti, vjernici se u svome društvenom i kulturalnom životu, nalaze pred novim ideološkim izazovima, pred raširenim sekulariziranim pogledom na život, koji zatvara obzore na 'onostrano', pred sve podmuclijim oblicima nesnošljivosti prema istinama kršćanske vjere i vjerskog učenja, gdje sve više uzima maha osjećaj straha i egzistencijalne nesigurnosti. Pod tim se pritiskom pojedini vjernici povlače u anonimnost i njihov se glas gubi u nametnutom strahu.

Međutim zadaća je Crkve, da rasvijetljena Duhom Svetim, ohrabruje vjernike te moli za njih radost Božje blizine, jer povijest čovječanstva je u Božjim rukama, iako se ponekad čini da njome upravljaju i da je vode moćnici ovoga svijeta. Zato se od vjernika upravo danas traži odlučno i konkretno svjedočenje riječju i opredjeljenjem svoga životnog stava.

Vjernici tako pokazuju da ne pripadaju sami sebi već Bogu. A to se događa prije svega kada ne podliježu logici svijeta, niti njegovim opsjenama i kada brane – uz opasnosti vlastite kulturne i društvene marginalizacije – one 'neotuđive vrijednosti' koje su takve upravo zato što su od Boga.

Svojom ustrajnošću u svakodnevnom životu, ti krotki, ali hrabri kršćani našega vremena, postaju prvi glasnici nove evangelizacije i svjedoci

vjere. Različita trpljenja i zapreke s kojima se u svome životu susreću nisu ništa drugo doli svakodnevno mučeništvo. Stoga bismo se mi, kao Crkva, trebali zapitati: jesmo li u našim sredinama spremni iskazati blizinu onima koji se u svom kršćanskom svjedočenju odupiru izazovima današnjeg svijeta? Znamo li pružiti konkretan oslonac onima koji, uz nemale napore i borbu, pružaju svjedočanstvo vjere, te biti ono »ulje utjehe« i ono »vino nade« koje se iz vjere rađa?

5. Budemo li i sami rasli u iskustvu zajedništva, po kojem se naše zajednice ujedanjuju i postaju životne, moći ćemo tim svjedocima vjere pružiti potporu te odražavati ljepotu svijesti da smo svi braća i sestre u vjeri. Time se otvara prostor djelovanju Duha Svetoga, koji nadahnjuje što treba reći te otkriva putove koje treba slijediti, dajući neopisivu hrabrost onome tko s velikim žarom vojuje za istinu i ljubav.

Tada progoni pretrpljeni zbog vjere postaju prinos života, izraz živog svjedočanstva, bude i potiču vjernike na razmišljanje i vjerodostojnost, poglavito ondje gdje nisu vjerodostojni. U tom kontekstu bismo si trebali postaviti nezaobilazno pitanje: ima li situacija u kojima naša nevjerodostojnost postaje protusvjedočanstvom drugima?

Budući da je kršćaninovo svjedočenje po svojoj naravi javno, vjera ni u kojem slučaju ne može biti potisnuta samo u privatnu sferu. O tome Sveti Otac u apostolskom pismu *Porta fidei* piše: »Vjera, upravo zato jer je

slobodni čin, zahtijeva također društvenu odgovornost za ono što se vjeruje«³.

6. Draga braćo svećenici, draga braćo i sestre u vjeri, ovo, a ne neko drugačije, vrijeme Providnost nam je kao Crkvi dodijelila u hrvatskom narodu. Potrebno je čuvati zajedništvo u svećeništvu i zajedništvo u vjeri puka Božjega. Nama pak svećenicima je zadatak da ustrajno katehiziramo vjerničke zajednice, slijedeći smjernice crkvenog učiteljstva, posebno Svetog Oca. Ne trebamo se bojati! Pred nama su svijetli uzori koji su svojim životom posvjedočili da je vjernost Bogu, Crkvi i svome rodu moguća u svako vrijeme i u svim okolnostima. Neka nam u tome pomognu i razmišljanja na ovom Teološko-pastoralnom tjednu.

Zahvaljujem organizatoru, Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predavačima i svima koji svojim doprinosom omogućuju odvijanje 53. Teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu. Svima želim obilje Božjeg blagoslova!

³ BENEDIKT XVI., *Porta fidei*, 10.